VOLUME:1 ISSUE:1

XALQARO INNOVATSION TADQIQOTLAR
Xalqaro ilmiy jurnali
International scientific journal
INTERNATIONAL INNOVATION RESEARCH

LINVOKULTUREMANING TADQIQ MASALASI

Mustafayeva Saodat Burxanovna,
Xalqaro innovatsion universiteti
,,O'zbek filologiya va jurnalistika" kafedrasi
o'qituvchisi.

THE QUESTION OF THE STUDY OF LINVOCULTUREMA

Mustafaeva Saodat Burkhanovna,
International Innovation University
Teacher of the Department of "Uzbek Philology and Journalism"

ИССЛЕДОВАТЕЛЬСКИЙ ВОПРОС ЛИННОКУЛЬТУРЫ

Мустафаева Саодат Бурхановна,
Международный инновационный университет
преподаватель кафедры "Узбекская филология и журналистика"

E-mail: saodat906675151@gmail.com
Orcid: 0009-0009-1125-9265
Doi: ***https://doi.org/10.5281/zenodo.15283447***

Annotatsiya: *Ushbu maqola lingvokulturologiya sohasidagi tadqiqot masalalarini o'rganishga bag'ishlangan. Lingvokulturologiya til va madaniyatning o'zaro bog'liqligi hamda ularning bir-biriga ta'sirini tadqiq etuvchi fanlararo yo'nalishni ifodalaydi. Maqolada lingvokulturologiyaning nazariy asoslari, tadqiqot metodlari va istiqbollari haqida so'z boradi. Til va madaniyatning chambarchas bog'liqligi, har bir madaniyatning o'ziga xos xususiyatlari tilning turli birliklarida aks etishi kabi masalalar tahlil qilingan. Shuningdek, turli madaniyatlarning lisoniy xususiyatlarini qiyosiy o'rganish, til va madaniyatning o'zaro aloqadorligini tadqiq etishning ahamiyati yoritilgan. Maqolada qiyosiy-tarixiy, chog'ishtirma, lingvokulturologik tahlil, assotsiativ eksperiment, korpus tahlili va diskurs tahlili kabi metodlarning mohiyati ochib berilgan. Ushbu metodlarning lingvokulturologik tadqiqotlardagi o'rni va ahamiyati ko'rsatib o'tilgan. Tadqiqotlar natijasida til va madaniyatning o'zaro bog'liqligi, ularning bir-birini tushunish va izohlas uchun muhim omillar ekanligi aniqlangan. Shu bilan birga, lingvokulturologiya sohasidagi tadqiqotlarning tarjimashunoslik, chet tillarni o'qitish, madaniyatlararo muloqot kabi yo'nalishlarda qo'llanilishi mumkinligi ta'kidlangan. Lingvokulturologiya til va madaniyat o'rtasidagi munosabatlarni o'rganishga qaratilgan istiqbolli va dolzarb sohalardan biridir. Uning rivojlanishi nafaqat tilshunoslik va madaniyatshunoslik, balki boshqa ko'plab fanlar uchun ham muhim ahamiyat kasb etadi.*

Kalit so'zlar: *lingvokulturologiya, til, madaniyat, tadqiqot metodlari, lisoniy xususiyatlar, qiyosiy-tarixiy metod, chog'ishtirma metod, lingvokulturologik tahlil, assotsiativ eksperiment, korpus tahlili, diskurs tahlili.*

Аннотация: *Данная статья посвящена изучению вопросов исследований в области лингвокультурологии. Лингвокультурология представляет собой междисциплинарное направление, изучающее Взаимосвязь языка и культуры, а также их влияние друг на друга. В статье рассматриваются теоретические основы, методы исследования и перспективы лингвокультурологии. Были проанализированы такие вопросы, как тесная взаимосвязь языка и культуры, отражение специфики каждой культуры в различных единицах языка. Освещается также Значение сравнительного изучения языковых особенностей различных*

XALQARO INNOVATSION TADQIQOTLAR
Xalqaro ilmiy jurnali
International scientific journal
INTERNATIONAL INNOVATION RESEARCH

культур, изучения взаимосвязи языка и культуры. В статье раскрыта сущность таких методов, как сравнительно-исторический, сравнительный, лингвокультурологический анализ, ассоциативный эксперимент, корпусный анализ и дискурсивный анализ. Указана роль и значение этих методов в лингвокультурологических исследованиях. Исследования показали, что Взаимосвязь языка и культуры является важным фактором для понимания и интерпретации друг друга. При этом отмечается, что исследования в области лингвокультурологии могут применяться в таких областях, как переводоведение, преподавание иностранных языков, межкультурная коммуникация. Лингвокультурология-одно из перспективных и актуальных направлений, направленных на изучение взаимоотношений языка и культуры. Его развитие приобретает важное значение не только для лингвистики и культурологии, но и для многих других наук.

Ключевые слова: *лингвокультурология, язык, культура, методы исследования, языковые особенности, сравнительно-исторический метод, сравнительный метод, лингвокультурологический анализ, ассоциативный эксперимент, корпусный анализ, дискурсивный анализ.*

Abstract: *This article is devoted to the study of research issues in the field of linguoculturology. Linguoculturology represents an interdisciplinary direction that studies the interrelationships of language and culture and their effects on each other. The article will talk about the theoretical foundations of linguoculturology, research methods and prospects. Issues such as the close connection of language and culture, the specifics of each culture being reflected in different units of language have been analyzed. Also, the importance of Comparative Study of the linguistic features of different cultures, research on the relationship of language and culture is highlighted. The article reveals the essence of such techniques as comparative-historical, research, linguocultural analysis, associative experiment, Corpus analysis and discourse analysis. The role and significance of these techniques in linguoculturological research is shown. Studies have found that language and culture correlates are important factors for understanding and interpreting each other. At the same time, it has been argued that research in the field of linguoculturology can be applied in areas such as translation, teaching foreign languages, intercultural communication. Linguoculturology is one of the promising and relevant areas aimed at studying the relationship between language and culture. Its development is important not only for linguistics and cultural studies, but also for many other disciplines.*

Keywords: *linguoculturology, language, culture, research methods, linguistic features, comparative-historical method, learning method, linguoculturological analysis, associative experiment, Corpus analysis, discourse analysis.*

KIRISH

Lingvokulturologiya til va madaniyatning o'zaro aloqadorligini o'rganuvchi fanlararo soha hisoblanadi. U tilshunoslik, madaniyatshunoslik, etnografiya, psixologiya kabi fanlar tutashgan joyda paydo bo'lgan. Lingvokulturologiyaning asosiy maqsadi muayyan til va madaniyatning o'zaro ta'sirini, ularning bir-birini shakllantirish jarayonlarini tadqiq etishdan iborat.

XALQARO INNOVATSION TADQIQOTLAR
Xalqaro ilmiy jurnali
International scientific journal
INTERNATIONAL INNOVATION RESEARCH

Til va madaniyat o'rtasidagi munosabatlar azaldan olimlarning diqqat markazida bo'lib kelgan. Nemis olimi Vilgelm fon Gumboldtning fikricha, "til xalq ruhining tashqi ko'rinishidir" [1]. Uning ushbu g'oyalari keyinchalik boshqa olimlar tomonidan rivojlantirildi va lingvokulturologiyaning shakllanishida muhim ahamiyat kasb etdi.

Lingvokulturologiya XX asrning 90-yillarida alohida fan sifatida shakllandi. Uning rivojlanishida E.M.Vereshchagin, V.G.Kostomarov, V.A.Maslova, V.V.Vorobyev, N.D.Arutyunova kabi olimlarning tadqiqotlari muhim rol o'ynadi [2,3,4]. Ular tilning madaniy aspektlarini, lingvomadaniy birliklarni, konseptlarni o'rganishga katta hissa qo'shdilar.

Bugungi kunda lingvokulturologiya jadal rivojlanayotgan sohalardan biri hisoblanadi. U nafaqat nazariy, balki amaliy ahamiyatga ham ega. Lingvokulturologik tadqiqotlar turli sohalarda, jumladan, tarjima, chet tillarni o'qitish, madaniyatlararo muloqot kabi yo'nalishlarda keng qo'llanilmoqda.

Ushbu maqolada lingvokulturologiyadagi tadqiqot masalalari atroflicha ko'rib chiqiladi. Maqolaning maqsadi lingvokulturologiyaning nazariy asoslarini yoritish, tadqiqot metodlarini tahlil qilish hamda ushbu sohadagi istiqbollarni belgilashdan iborat.

TADQIQOT METODOLOGIYASI

Lingvokulturologik tadqiqotlarda turli xil metodlardan foydalaniladi. Ularning tanlovi tadqiqotning maqsadi va obyektiga bog'liq bo'ladi. Quyida lingvokulturologiyada keng qo'llaniladigan asosiy tadqiqot metodlari haqida so'z boradi.

Qiyosiy-tarixiy metod. Ushbu metod tillarni tarixiy-qiyosiy o'rganishga asoslanadi. U tillarning genetik jihatdan o'xshashligini aniqlash, ularning tarixiy taraqqiyotini kuzatish imkonini beradi. Qiyosiy-tarixiy metod lingvokulturologiyada tillarning madaniy aspektlarini taqqoslashda, ularning umumiy va farqli jihatlarini aniqlashda qo'llaniladi.

Chog'ishtirma metod. Bu metod ikki yoki undan ortiq tillarni sinxron aspektda qiyoslashga asoslanadi. U tillarning hozirgi holatidagi o'xshash va farqli jihatlarni aniqlash, ularning lingvomadaniy xususiyatlarini taqqoslash imkonini beradi. Chog'ishtirma metod turli madaniyatlarning lisoniy xususiyatlarini qiyosiy o'rganishda muhim ahamiyat kasb etadi.

Lingvokulturologik tahlil metodi. Ushbu metod til birliklarining madaniy semantikasini, ularning lingvomadaniy xususiyatlarini o'rganishga qaratilgan. U so'zlarning madaniy ma'nolarini, lingvomadaniy konseptlarni, stereotiplarni tahlil qilish imkonini beradi. Lingvokulturologik tahlil metodi tilning madaniy aspektlarini chuqur o'rganish uchun keng qo'llaniladi.

XALQARO INNOVATSION TADQIQOTLAR
Xalqaro ilmiy jurnali
International scientific journal
INTERNATIONAL INNOVATION RESEARCH

Assotsiativ eksperiment metodi. Bu metod so'zlarning assotsiativ maydonini o'rganishga asoslanadi. U so'zlarning ongdagi assotsiativ aloqalarini aniqlash, ularning madaniy xususiyatlarini tadqiq etish imkonini beradi. Assotsiativ eksperiment metodi lingvomadaniy birliklarning mohiyatini ochib berishda, madaniy stereotiplarni o'rganishda qo'llaniladi.

Korpus tahlili metodi. Ushbu metod katta hajmdagi matnlar korpusini kompyuter yordamida tahlil qilishga asoslanadi. U til birliklarining qo'llanishini, ularning kontekstual xususiyatlarini o'rganish imkonini beradi. Korpus tahlili metodi lingvokulturologiyada tilning real qo'llanishini tadqiq etishda, madaniy ma'lumotlarni aniqlashda muhim ahamiyat kasb etadi.

Diskurs tahlili metodi. Bu metod nutqiy muloqotni, uning ishtirokchilarini, kontekstini o'rganishga qaratilgan. U muloqot jarayonida madaniy omillarning ta'sirini, lisoniy xususiyatlarni tadqiq etish imkonini beradi. Diskurs tahlili metodi lingvokulturologiyada muloqot madaniyatini, madaniyatlararo muloqotni o'rganishda keng qo'llaniladi.

Lingvokulturologik tadqiqotlar jarayonida yuqorida keltirilgan metodlar birgalikda yoki alohida-alohida qo'llanilishi mumkin. Ularning samarali uyg'unlashuvi tadqiqotning maqsadiga erishishda muhim rol o'ynaydi.

NATIJALAR VA MUHOKAMA

Lingvokulturologiya til va madaniyat munosabatlarini o'rganuvchi soha sifatida tobora dolzarb ahamiyat kasb etmoqda. Tilning nafaqat kommunikativ, balki madaniy, identifikatsion, etnokognitivxususiyatlari ham uning ajralmas qismi ekanligi e'tirof etilmoqda. Shu bois, lingvokulturologik tadqiqotlar til va madaniyatning o'zaro aloqadorligini yanada chuqurroq anglash, ularning bir-biriga ta'sirini ilmiy asosda o'rganish imkonini beradi.

Xususan, o'zbek tilshunosligida ham lingvokulturologik yo'nalishning rivojlanishi milliy-madaniy xususiyatlarni aks ettiruvchi lisoniy birliklarni tadqiq etish, ularning mohiyatini ochib berish uchun keng imkoniyatlar yaratadi. O'zbek tili va madaniyatining o'ziga xos jihatlarini ilmiy talqin qilish nafaqat amaliy, balki nazariy ahamiyatga ham ega.

O'zbek tilining boy lingvokulturologik salohiyatini ro'yobga chiqarish uchun bir qator dolzarb vazifalarni hal etish talab qilinadi. Avvalo, lingvokulturologiyaning nazariy-metodologik asoslarini yanada takomillashtirish, uning asosiy tushunchalari va tamoyillarini aniqlashtirish zarur. Bu borada xorijiy mamlakatlar tajribasini o'rganish, ularning yutuqlaridan ijodiy foydalanish maqsadga muvofiq.

Shuningdek, o'zbek tilidagi milliy-madaniy xususiyatlarni aks ettiruvchi til birliklarining maxsus lingvokulturologik lug'atini yaratish muhim ahamiyatga ega.

XALQARO INNOVATSION TADQIQOTLAR
Xalqaro ilmiy jurnali
International scientific journal
INTERNATIONAL INNOVATION RESEARCH

Bunday lug'at nafaqat o'zbek tili o'rganuvchilari, tarjimonlar uchun, balki xorijlik mutaxassislar uchun ham qo'l keladi. U o'zbek tili va madaniyatini chet el vakillari tomonidan o'rganish, tushunishni yengillashtiradi.

Lingvokulturologiya sohasidagi tadqiqotlarni yanada rivojlantirish uchun yosh olimlar, iqtidorli tadqiqotchilarni jalb qilish, ularning ilmiy izlanishlarini qo'llab-quvvatlash zarur. Shu maqsadda lingvokulturologiya bo'yicha respublika va xalqaro miqyosdagi ilmiy anjumanlar, seminarlar o'tkazish, loyihalar amalga oshirish foydadan holi bo'lmaydi.

Ta'lim tizimida lingvokulturologiya fanini o'qitishni takomillashtirish, uning samarasini oshirish ham dolzarb masalalardan biri. Buning uchun lingvokulturologiya kurslari mazmunini qayta ko'rib chiqish, o'quv dasturlari va darsliklarni takomillashtirish, zamonaviy pedagogik texnologiyalardan foydalanish talab etiladi. Oliy ta'lim muassasalarida lingvokulturologiya mutaxassisliklarini ochish, magistratura va doktorantura bosqichlarida bu yo'nalishda kadrlar tayyorlash tizimini yo'lga qo'yish maqsadga muvofiq.

Lingvokulturologiya sohasidagi xalqaro hamkorlikni yanada kengaytirish, ilg'or xorijiy tajribalardan samarali foydalanish ham muhim vazifalardan sanaladi. Uzbek tili va madaniyatining jahon miqyosida o'rganilishi va targ'ib qilinishida lingvokulturologik tadqiqotlar alohida o'rin tutadi.

Lingvokulturologiya sohasidagi tadqiqotlar til va madaniyatning o'zaro aloqadorligini ochib berish, ularning bir-biriga ta'sirini aniqlashga qaratilgan. O'zbek tilshunosligida ham bu borada bir qator ishlar amalga oshirilgan.

O'zbekistonlik olima D.Xudoyberganova o'zining "Matnning antropotsentrik tadqiqi" nomli monografiyasida matnning lingvokulturologik jihatlarini tadqiq etgan [5]. Olima matnda milliy madaniyatning aks etishini, muallif shaxsi va madaniy kontekstning o'zaro aloqadorligini ko'rsatib bergan. Uning tadqiqotlari matnni lingvokulturologik jihatdan talqin qilishning nazariy asoslarini yaratishga xizmat qiladi.

Shuningdek, professor N. Mahkamova rahbarligida "O'zbek frazeologizmlarining lingvokulturologik xususiyatlari" mavzusidagi fundamental loyiha amalga oshirilgan [6]. Ushbu loyiha doirasida o'zbek frazeologizmlarining milliy-madaniy xususiyatlari, ularning kelib chiqishi, semantikasi va pragmatikasi kabi masalalar atroflicha o'rganilgan. Tadqiqot natijalari o'zbek frazeologiyasining lingvokulturologik aspektlarini yoritishga katta hissa qo'shgan.

O'zbekistonlik yosh olima M. Saidova "Ingliz va o'zbek tillarida gender munosabatlarining lingvokulturologik talqini" mavzusida nomzodlik dissertatsiyasini himoya qilgan [7]. Tadqiqotda ingliz va o'zbek tillaridagi gender munosabatlarining

lisoniy ifodasi qiyosiy aspektda o'rganilgan. Natijalar shuni ko'rsatadiki, har ikki tilda ham gender tushunchalari va stereotiplari mavjud bo'lib, ular muayyan madaniy xususiyatlar bilan bog'liq.

Yuqoridagi tadqiqotlar shuni ko'rsatadiki, o'zbek tilshunosligida lingvokulturologik yo'nalish faol rivojlanmoqda. Olimlarimiz tomonidan til va madaniyatning o'zaro aloqadorligi turli aspektlarda o'rganilmoqda. Biroq, hali bu sohada qilinishi lozim bo'lgan ishlar ko'p. Xususan, quyidagi vazifalarni amalga oshirish muhim hisoblanadi:

- O'zbek tili milliy korpusini yanada boyitish va takomillashtirish, uning imkoniyatlaridan lingvokulturologik tadqiqotlarda foydalanish.
- Turli soha va janrlarga oid matnlarning lingvokulturologik xususiyatlarini tizimli ravishda o'rganish.
- O'zbek tilining lingvokulturologik lug'atini yaratish, unda so'z va iboralarning milliy-madaniy xususiyatlarini aks ettirish.
- Lingvokulturologiya bo'yicha darslik va o'quv qo'llanmalarini yaratish, ta'lim tizimida ushbu fanni o'qitishni yo'lga qo'yish.
- Xorijiy mamlakatlar bilan hamkorlikni yo'lga qo'yish, tajriba almashish va qo'shma tadqiqotlar olib borish.

Ushbu vazifalarning bajarilishi lingvokulturologiyaning O'zbekistonda yanada rivojlanishiga xizmat qiladi.

Professor G'.Zikrillaev tomonidan olib borilgan tadqiqotlar o'zbek tilshunosligida lingvokulturologiyaning rivojlanishiga katta hissa qo'shdi. Olim "Lingvokulturologiya: til va madaniyat munosabati" nomli monografiyasida lingvokulturologiyaning nazariy asoslarini ishlab chiqdi, uning asosiy tushunchalari va tamoyillarini belgilab berdi [8]. Shuningdek, G'. Zikrillaev o'zbek tilidagi milliy-madaniy birliklarning shakllanishi va rivojlanishi masalalarini atroflicha tadqiq etdi.

Professor N.Mahmudov rahbarligida "O'zbek milliy korpusi" loyihasi amalga oshirilmoqda [9]. Ushbu loyiha doirasida o'zbek tilining turli davrlar va uslublarga oid matnlari to'planmoqda va ular lingvokulturologik jihatdan tadqiq etilmoqda. "O'zbek milliy korpusi" nafaqat tilshunoslik, balki madaniyatshunoslik, adabiyotshunoslik, tarix kabi sohalardagi tadqiqotlar uchun ham muhim manba bo'lib xizmat qiladi.

Filologiya fanlari doktori Sh. Iskandarova o'zbek va ingliz tillarida inson tana a'zolari nomi bilan bog'liq frazeologizmlarning lingvokulturologik xususiyatlarini tadqiq etgan [10]. Tadqiqot natijalariga ko'ra, bunday frazeologizmlarda inson tana a'zolariga xos xususiyatlar, ular bilan bog'liq e'tiqodlar va tasavvurlar o'z aksini

topgan. Masalan, o'zbek tilida "ko'zi to'rt bo'lmoq", "qulog'i ding bo'lmoq" kabi iboralar mavjud bo'lib, ular kishining ruhiy holatini ifodalashga xizmat qiladi.

Professor Sh.Safarov o'zbek va ingliz tillaridagi maqollarning lingvokulturologik aspektlarini o'rgangan [11]. Tadqiqot natijalariga ko'ra, har ikki tildagi maqollarda ham xalqning hayotiy tajribasi, dunyoqarashi, milliy qadriyatlari aks etgan. Shu bilan birga, muayyan maqollarning ba'zi lingvomadaniy xususiyatlari mavjud bo'lib, ular shu xalqning turmush tarzi, urf-odatlari bilan bog'liq.

Yuqoridagi tadqiqotlar o'zbek tilshunosligida lingvokulturologiya sohasining jadal rivojlanayotganini ko'rsatadi. Olimlarimiz tomonidan amalga oshirilgan ishlar til va madaniyatning o'zaro aloqadorligi, o'zbek tilining milliy-madaniy xususiyatlari kabi masalalarni yanada chuqurroq anglash imkonini beradi. Shu bilan birga, ushbu tadqiqotlar kelajakda lingvokulturologiya sohasining yangi qirralarini ochishga yo'l ochadi.

XULOSA VA TAKLIFLAR

Lingvokulturologiya bugungi kunda dolzarb va istiqbolli yo'nalishlardan biri hisoblanadi. U til va madaniyatning o'zaro munosabatlarini o'rganish orqali ularning mohiyatini yanada chuqurroq anglash imkonini beradi. O'zbek tilshunosligida ham bu sohaga katta e'tibor qaratilmoqda.

Tadqiqotlar shuni ko'rsatadiki, til va madaniyat bir-biri bilan chambarchas bog'liq. Til madaniyatni aks ettiradi, madaniyat esa o'z navbatida tilning rivojlanishiga ta'sir ko'rsatadi. Har bir xalqning turmush tarzi, urf-odatlari, qadriyatlari uning tilida o'z ifodasini topadi. Shu bois, tilni mukammal egallash uchun nafaqat uning grammatik qoidalarini, balki shu tilda so'zlashuvchi xalqning madaniyatini ham o'rganish zarur.

O'tkazilgan tadqiqotlar shuni ko'rsatadiki, o'zbek tilining boy lingvokulturologik salohiyati mavjud. Xalqimizning asrlar davomida shakllangan milliy qadriyatlari, urf-odatlari, an'analari tilda mujassam. Ularni o'rganish va yosh avlodga yetkazish muhim vazifalardan biridir.

Shu bilan birga, lingvokulturologiya sohasini yanada rivojlantirish uchun quyidagi takliflarni bildirish mumkin:

Lingvokulturologiya bo'yicha fundamental va amaliy tadqiqotlarni kengaytirish, bu borada yosh olimlarni jalb qilish.

O'zbek tilidagi milliy-madaniy birliklarning lingvokulturologik lug'atini yaratish va nashr etish.

Lingvokulturologiya fanini oliy ta'lim muassasalarida o'qitishni yo'lga qo'yish, darslik va o'quv qo'llanmalarini yaratish.

XALQARO INNOVATSION TADQIQOTLAR
Xalqaro ilmiy jurnali
International scientific journal
INTERNATIONAL INNOVATION RESEARCH

Xalqaro hamkorlikni yanada kengaytirish, xorijlik hamkasblar bilan tajriba almashish va qo'shma loyihalarni amalga oshirish.

Aholining lingvokulturologik savodxonligini oshirish, bu borada ommaviy axborot vositalarining imkoniyatlaridan foydalanish.

Ishonch bilan aytish mumkinki, lingvokulturologiya kelajakda ham o'z dolzarbligini yo'qotmaydi. Chunki til va madaniyat insoniyat hayotining ajralmas qismidir. Ularning uyg'unligini ta'minlash, o'zaro hurmat va tushunishni mustahkamlash uchun lingvokulturologik tadqiqotlar muhim ahamiyat kasb etadi. Zero, turli millat va elatlarning til va madaniyatini o'rganish orqali biz dunyoni yanada yaxshiroq anglash, jahon hamjamiyatida o'z o'rnimizni topish imkoniga ega bo'lamiz.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. Humboldt, V. fon. (1985). Yazyk i filosofiya kultury [Language and philosophy of culture]. Moscow: Progress. [in Russian].
2. Vereshchagin, E. M., & Kostomarov, V. G. (1990). Yazyk i kultura [Language and culture]. Moscow: Russkiy yazyk. [in Russian].
3. Maslova, V. A. (2001). Lingvokulturologiya [Linguoculturology]. Moscow: Akademiya. [in Russian].
4. Vorobyev, V. V. (2006). Lingvokulturologiya [Linguoculturology]. Moscow: RUDN. [in Russian].
5. Xudoyberganova, D. (2013). Matnning antropotsentrik tadqiqi [Anthropocentric study of the text]. Tashkent: Fan. [in Uzbek].
6. Mahkamova, N. (n.d.). "O'zbek frazeologizmlarining lingvokulturologik xususiyatlari" mavzusidagi loyiha haqida ma'lumot [Information about the project "Linguocultural features of Uzbek phraseology"]. Retrieved from www.uza.uz. [in Uzbek].
7. Saidova, M. (2020). Ingliz va o'zbek tillarida gender munosabatlarining lingvokulturologik talqini [Linguocultural interpretation of gender relations in English and Uzbek]. (Doctoral dissertation). Samarkand. [in Uzbek].
8. Zikrillaev, G'. (2019). Lingvokulturologiya: til va madaniyat munosabati [Linguoculturology: the relationship between language and culture]. Tashkent: Fan. [in Uzbek].
9. Mahmudov, N. (n.d.). "O'zbek milliy korpusi" loyihasi haqida ma'lumot [Information about the project "Uzbek National Corpus"]. Retrieved from www.uza.uz. [in Uzbek].
10. Iskandarova, Sh. (2016). O'zbek va ingliz tillarida inson tana a'zolari nomi bilan bog'liq frazeologizmlarning lingvokulturologik xususiyatlari [Linguocultural features of phraseological units related to human body part names in Uzbek and English]. (Doctoral dissertation). Tashkent. [in Uzbek].
11. Safarov, Sh. (2022). O'zbek va ingliz maqollarining lingvokulturologik aspektlari [Linguocultural aspects of Uzbek and English proverbs]. Tashkent: O'zbekiston Milliy kutubxonasi. [in Uzbek].